C/2024/6604

7.11.2024

COMUNICARE A COMISIEI

privind cadrul strategic pentru angajamentul de cooperare internațională

în contextul Regulamentului (UE) 2023/1115 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor produse de bază și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor

(C/2024/6604)

1. INTRODUCERE

Defrișările și degradarea pădurilor sunt doi dintre principalii factori care contribuie la schimbările climatice și la declinul biodiversității, cele două provocări de mediu majore ale epocii noastre. Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) estimează că, în perioada 1990-2020, s-au pierdut din cauza defrișărilor 420 de milioane de hectare de pădure, o suprafață mai mare decât cea a Uniunii Europene (UE). Grupul interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) estimează că 23 % din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră (din perioada 2007-2016) provin din agricultură, silvicultură și alte utilizări ale terenurilor ([1]). În același timp, se preconizează că creșterea populației globului va duce la o mai mare cerere de terenuri agricole și, alături de alte tendințe, cum ar fi extinderea bioeconomiei ([2]), va exercita o presiune suplimentară asupra pădurilor. Intensificarea acțiunilor de combatere a defrișărilor și a degradării pădurilor și realizarea unei tranziții decisive către o producție durabilă la nivel mondial vor fi esențiale pentru a stopa criza climatică și criza biodiversității, care ne amenință viitorul colectiv. Acest lucru va contribui și la soluționarea crizei mondiale a apei, având în vedere dovezile științifice disponibile privind legăturile dintre defrișări, precipitații și nivelurile de temperatură. În plus, pădurile asigură servicii ecosistemice importante, de la reținerea inundațiilor și purificarea apei până la ingrediente pentru medicamente, și au un rol esențial în decarbonizarea societății. Adesea, pierderea acestor servicii afectează cele mai sărace și mai vulnerabile părți ale populației.

În baza unuia dintre cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) stabilite de Organizația Națiunilor Unite în 2015, și anume ODD 15 ([3]), țări din întreaga lume s-au angajat să oprească defrișările până în 2020. Întrucât obiectivul nu a fost atins, în cadrul celei de a 26-a conferințe a părților (COP) la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) din 2021, derulată la Glasgow, UE împreună cu 143 de țări producătoare și consumatoare și-au asumat angajamentul de a stopa și inversa defrișările până în 2030. În cadrul COP28 de la Glasgow, evaluarea la nivel global a recunoscut importanța stopării defrișărilor, a conservării și a refacerii pădurilor ca parte a eforturilor mondiale de atenuare, iar Comisia Europeană a continuat să depună eforturi împreună cu țările partenere pentru a asigura o tranziție de succes către lanțuri valorice care nu implică defrișări. Aceste eforturi au fost între timp recunoscute de miniștrii climei, energiei și mediului din cadrul G7 în cadrul reuniunii lor de la Torino din 29-30 aprilie 2024 ([4]) și de liderii G7 în cadrul summitului din Apulia din 12-13 iunie 2024 ([5]).

Principala cauză a defrișărilor și a degradării pădurilor este extinderea terenurilor agricole pentru a obține produse de bază precum soia, carne de vită, ulei de palmier, lemn, cacao, cauciuc și cafea. Uniunea Europeană, în calitate de economie majoră și consumator major al acestor produse de bază, recunoaște că este parțial răspunzătoare pentru defrișările și degradarea pădurilor de la nivel mondial, precum și că are obligația corespunzătoare de a contribui la stoparea acestora. În plus, luarea de măsuri solide la nivelul cererii reprezintă o completare importantă a măsurilor deja întreprinse la nivelul ofertei. În lipsa lor, ar exista riscul ca cererea de produse legate de defrișări să încurajeze în continuare producția și să submineze eforturile legate de ofertă.

În plus, în conformitate cu strategia sa „Global Gateway”, UE s-a angajat să urmărească conexiuni mai reziliente cu restul lumii, de exemplu prin investiții în tranziția verde și cea digitală, prin ridicarea ștachetei în ceea ce privește standardele sociale și de mediu și prin lanțuri valorice mai durabile.

([1]) Aproximativ 11 procente din totalul emisiilor de CO2 provin din silvicultură și alte utilizări ale terenurilor, în cea mai mare parte din despăduriri, în timp ce restul de 12 % sunt emisii directe asociate producției agricole, de exemplu efectivelor de animale și îngrășămintelor.

([2]) După cum s-a subliniat în strategia Comisiei în domeniul bioeconomiei: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/bioeconomy/bioeconomy-strategy_en.

([3]) ODD 15.2: „Până în 2020, promovarea implementării managementului durabil al tuturor tipurilor de păduri, stoparea defrișării, restabilirea pădurilor degradate și creșterea semnificativă a împăduririi și reîmpăduririi la nivel global”.

([4]) https://www.g7italy.it/wp-content/uploads/G7-Climate-Energy-Environment-Ministerial-Communique_Final.pdf.

([5]) https://www.g7italy.it/wp-content/uploads/Apulia-G7-Leaders-Communique.pdf.

2. **REGULAMENTUL UE PRIVIND LANȚURILE DE APROVIZIONARE CARE NU IMPLICĂ DEFRIȘĂRI**

Ca parte a Pactului verde european, Comisia Europeană (CE) a elaborat Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări ([6]), bazat pe comunicarea din 2019 intitulată „Intensificarea acțiunii UE pentru protejarea și refacerea pădurilor la nivel mondial". Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări a intrat în vigoare la 29 iunie 2023 și va începe să se aplice la 30 decembrie 2024 (30 iunie 2025 pentru operatorii care sunt microîntreprinderi și întreprinderi mici).

Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări este primul act legislativ de acest tip care vizează eliminarea defrișărilor și a degradării pădurilor cauzate de producția și consumul din UE. Este un instrument esențial pentru îndeplinirea angajamentelor globale consacrate în ODD-uri, în Cadrul mondial pentru biodiversitate de la Kunming-Montreal, precum și în Acordul de la Paris.

Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări se aplică în egală măsură unei selecții de produse de bază și de alte produse introduse pe piața UE și exportate de pe piața UE și a fost conceput astfel încât să asigure egalitatea de tratament și nediscriminarea în cadrul normelor Organizației Mondiale a Comerțului (OMC). Toți operatorii care își propun să deservească piața UE cu produse de bază și alte produse care intră în domeniul de aplicare al regulamentului vor trebui să aplice practici de producție care nu implică defrișări și să asigure transparența lanțului de aprovizionare. Întrucât cererea de produse care nu implică defrișări este în creștere la nivel mondial, Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări reprezintă pentru mediul de afaceri ocazia de a consolida comerțul cu produse de acest tip și de a stimula oportunitățile pentru actorii sustenabili din întreaga lume.

În eforturile de a facilita punerea în aplicare a regulamentului, de a îndeplini obiectivele acestuia și de a asigura o tranziție justă și incluzivă către lanțuri de aprovizionare legale și care nu implică defrișări, articolul 30 din regulament prevede o cooperare strânsă și un angajament solid la nivel internațional, bazate pe un cadru strategic specific. Articolul 30 alineatul (1) din Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări prevede următoarele:

„Comisia, în numele Uniunii, și statele membre interesate colaborează, în mod coordonat, cu țările producătoare și cu părți ale acestora care sunt vizate de prezentul regulament, în special cu cele clasificate ca prezentând un risc ridicat în conformitate cu articolul 29, prin utilizarea parteneriatelor existente și viitoare și a altor mecanisme de cooperare relevante pentru a aborda împreună cauzele fundamentale ale defrișărilor și degradării pădurilor. Comisia elaborează un cadru strategic cuprinzător al Uniunii pentru o astfel de colaborare și ia în considerare mobilizarea instrumentelor relevante ale Uniunii."

Astfel, se pune un accent deosebit pe cooperarea cu țările producătoare pentru a facilita punerea în aplicare a Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări, ținând seama, printre altele, de inițiativele relevante în materie de durabilitate și de cele mai bune practici de la nivel național, regional și mondial.

În paralel, UE își intensifică colaborarea cu alte țări mari consumatoare de produse de bază care contribuie la defrișări, prin măsuri eficace legate de cerere, care pot contribui la îndeplinirea obiectivului pentru 2030. De asemenea, UE urmărește, în cadrul forumurilor multilaterale relevante, să aibă un dialog mai intens cu privire la politicile și acțiunile de stopare a defrișărilor și a degradării pădurilor.

UE se angajează să pună în aplicare Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări în mod eficace, prin dialog și colaborare în parteneriat cu țările producătoare. În acest scop, UE și-a intensificat eforturile în materie de schimb de informații cu privire la diferitele elemente constitutive ale Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări, în special în contextul platformei multipartite specifice și prin discuții tehnice cu țările producătoare și cu părțile interesate, inclusiv prin intermediul delegațiilor sale. De asemenea, UE pune la dispoziție diverse instrumente de sprijin pentru a ajuta părțile interesate vizate de normele acestui regulament să se pregătească pentru îndeplinirea obligațiilor. Dintre aceste instrumente, menționăm:

a) un document cu **întrebări frecvente** (FAQ) ([7]) (actualizat periodic), cu scopul de a oferi clarificări cu privire la mai multe dispoziții ale Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări;

([6]) Regulamentul (UE) 2023/1115 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor produse de bază și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 (JO L 150, 9.6.2023, p. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj).

([7]) https://environment.ec.europa.eu/publications/frequently-asked-questions-deforestation-regulation_en.

b) **orientări formale** care vor clarifica anumite aspecte-cheie ale punerii în aplicare a Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări, în special definiția „utilizării agricole", certificarea, legalitatea și alte subiecte abordate de părțile interesate din UE și din întreaga lume;

c) **observatorul UE privind defrișările**, un instrument gratuit ([8]) pus la dispoziție de Comisie care dă posibilitatea oricărui utilizator să acceseze date științifice privind suprafața împădurită la nivel mondial (a se vedea mai multe detalii în secțiunea 5.5).

În plus, potrivit articolului 29 alineatul (3) din regulament, clasificarea în țări (sau părți ale acestora) cu risc scăzut și risc ridicat *„se bazează pe o evaluare obiectivă și transparentă efectuată de Comisie, ținând seama de cele mai recente dovezi științifice și de sursele recunoscute la nivel internațional*". În acest sens, UE acordă o importanță deosebită realizării unui sistem cuprinzător de clasificare a riscurilor, bazat pe o metodologie riguroasă, care să genereze date solide, verificabile și de încredere, bazate pe o evaluare cuprinzătoare a informațiilor cantitative și calitative în conformitate cu articolul 29 alineatele (3) și (4) din regulament. De asemenea, UE se angajează să își intensifice dialogul și cooperarea cu țările despre care consideră că prezintă sau riscă să prezinte un risc ridicat, depunând eforturi pentru scăderea nivelului lor de risc (a se vedea anexa).

Prezentul document descrie acest cadru strategic, pe baza căruia vor fi elaborate eventualele analize specifice fiecărei țări.

3. OBIECTIVELE CADRULUI DE ANGAJAMENT STRATEGIC PRIVIND DEFRIȘĂRILE

Obiectivul general al cadrului de angajament strategic este de a sprijini activitatea **în parteneriat cu țările și părțile interesate din întreaga lume**, pe baza unei serii de principii consacrate, precum și de-a lungul lanțurilor valorice relevante, în eforturile de a aborda în comun cauzele profunde ale defrișărilor și ale degradării pădurilor, atât în cadrul domeniului de aplicare al Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări, cât și în afara acestuia.

Obiectivele specifice ale cadrului sunt următoarele:

— consolidarea dialogului și a cooperării la nivel bilateral, regional, internațional și multipartit cu privire la politicile și acțiunile de stopare a defrișărilor și a degradării pădurilor, care vizează atât conservarea și utilizarea durabilă a pădurilor, cât și utilizarea durabilă a terenurilor și producția produselor de bază, prelucrarea lor, consumul și comerțul cu acestea;

— consolidarea cooperării cu țările terțe afectate în vederea acordării de stimulente economice pentru conservarea pădurilor și sporirea investițiilor în lanțuri de aprovizionare durabile;

— oferirea de asistență țărilor și regiunilor producătoare, în special celor cu o capacitate mai scăzută și cu un grad ridicat de expunere la defrișări, pentru a facilita tranziția acestora către lanțuri de aprovizionare legale și care nu implică defrișări;

— continuarea colaborării cu alte țări consumatoare pentru a promova adoptarea unor cerințe ambițioase în vederea reducerii la minimum a contribuției țărilor respective la defrișări și la degradarea pădurilor.

În acest context, cadrul prezintă, într-o manieră generală, principalele nevoi și priorități pentru cooperarea cu țările terțe în vederea fundamentării planurilor și strategiilor de cooperare ale UE, ale statelor membre și ale instituțiilor de finanțare a dezvoltării (IFD), după caz. Un alt scop urmărit este acela de a contribui la ghidarea posibilei implementări a unor instrumente adecvate care ar putea fi avute în vedere pentru a sprijini în mod relevant punerea în aplicare a Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări.

([8]) https://forest-observatory.ec.europa.eu/.

De asemenea, cadrul pregătește terenul pentru continuarea implicării UE și a statelor sale membre în forumurile multilaterale relevante, cum ar fi Convenția privind diversitatea biologică (CBD), Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC), Convenția ONU pentru combaterea deșertificării (UNCCD), Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), Adunarea ONU pentru Mediu (UNEA), Forumul ONU pentru păduri, Organizația Mondială a Comerțului (OMC), precum și G7 și G20 și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Obiectivul general este de a promova o înțelegere comună a necesității unei tranziții globale către o producție agricolă durabilă, care să nu implice defrișări, a nevoii de a consolida gestionarea durabilă a pădurilor, de a dezvolta lanțuri de aprovizionare durabile, transparente și care nu implică defrișări, precum și de a crea politici favorabile în acest sens. De asemenea, UE și statele sale membre vor continua să depună eforturi și să colaboreze cu partenerii din întreaga lume pentru a identifica și a conveni asupra unor definiții și standarde solide care să asigure un nivel ridicat de protecție a pădurilor și a altor ecosisteme naturale, precum și a drepturilor conexe ale omului.

4. **PRINCIPIILE CADRULUI DE ANGAJAMENT STRATEGIC PRIVIND DEFRIȘĂRILE**

Punerea în aplicare a cadrului de către UE și statele sale membre va fi ghidată de următoarele **8 principii-cheie**:

1) **dialog și cooperare permanente cu țările terțe vizate** pentru a face schimb de practici și de eforturi și pentru a le ajuta să creeze medii propice unei tranziții incluzive și juste către lanțuri de aprovizionare care nu implică defrișări, pe baza unor mecanisme existente și viitoare cum ar fi dialogurile structurate, acordurile administrative, acordurile existente sau dispozițiile acestora. Angajamentul va cuprinde și alte acțiuni menite să sprijine țările partenere în realizarea tranziției către lanțuri de aprovizionare mai transparente, să consolideze sistemele de trasabilitate existente sau să realizeze sisteme noi pentru a asigura noi standarde și a facilita schimbul de informații de-a lungul lanțului de aprovizionare. Una dintre acestea va consta în prezentarea bunelor practici din domeniul digital, în special în ceea ce privește soluțiile de trasabilitate prin geolocalizare, în cadrul Platformei multilaterale pentru protejarea și refacerea pădurilor lumii. Aceste practici sunt deosebit de relevante pentru țările clasificate sau care riscă să fie clasificate ca prezentând un risc ridicat de defrișări și degradare a pădurilor în sensul articolului 29 (evaluarea țărilor);

2) **sprijin pentru acțiunile** axate pe conservarea, refacerea și utilizarea durabilă a pădurilor, pe stoparea defrișărilor și a degradării pădurilor și pe tranziția către metode durabile de producție, consum, prelucrare și comercializare a produselor de bază. Aceasta presupune, printre altele, practici durabile de utilizare a terenurilor și sisteme de trasabilitate, precum și accesul micilor fermieri la piețe, la finanțare și la tehnologie;

3) **valorificarea lecțiilor învățate și a bunelor practici consacrate** în toate țările producătoare și consumatoare, inclusiv a proiectelor de cooperare, a inițiativelor și a celor mai bune practici relevante din UE care s-au bucurat de succes, cum ar fi cele de combatere a exploatării forestiere ilegale, Inițiativa UE privind cacaua durabilă sau sistemele existente de certificare și de verificare de către terți, inclusiv cele de trasabilitate;

4) **favorizarea implicării** la nivel de țară a tuturor părților interesate relevante care au un rol în urmărirea agriculturii durabile, a gestionării durabile a pădurilor și a unor lanțuri de aprovizionare care să nu implice defrișări în țările producătoare și consumatoare. Aceste părți interesate cuprind, printre altele, autoritățile naționale și locale, sectorul privat, inclusiv micii fermieri și asociațiile de producători, societatea civilă, comunitățile locale și populațiile indigene;

5) **o abordare centrată pe drepturile omului**, care protejează drepturile afectate de defrișări sau de degradarea pădurilor, cum ar fi drepturile popoarelor indigene, ale comunităților locale și ale titularilor de drepturi funciare cutumiare, precum și promovarea rolului acestora în protejarea pădurilor;

6) **transparența informațiilor și accesul la informații**. Aceasta include participarea publicului la procesul decizional, accesul publicului la documentele relevante legate de lanțurile de aprovizionare silvicole și agricole și accesul la justiție (accesul la proceduri administrative sau judiciare de revizuire a deciziilor, a acțiunilor sau a abținerii de a acționa a autorităților);

7) **sinergii cu alte inițiative de politică ale UE**, cum ar fi cele care vizează munca forțată, finanțarea durabilă, diligența necesară a întreprinderilor în materie de durabilitate, precum și politicile de mediu mai ample și inițiativa „Global Gateway" a UE;

8) **coordonarea cu partenerii de dezvoltare relevanți**, pentru a încuraja complementaritățile și sprijinul reciproc avantajos.

5. DOMENII DE ACȚIUNE PRIORITARE

În eforturile de a facilita tranziția către un lanț valoric global care nu implică defrișări și în conformitate cu obiectivele strategiei „Global Gateway” a UE, Uniunea și statele sale membre colaborează pentru a implementa sprijinul și coordonarea necesare asigurării unei tranziții incluzive și juste către lanțuri de aprovizionare legale și care nu implică defrișări către și dinspre UE. În acest scop, au fost identificate cinci domenii ample de nevoi prioritare. Acestea sunt orientative și vor fi analizate mai detaliat la nivel național și regional:

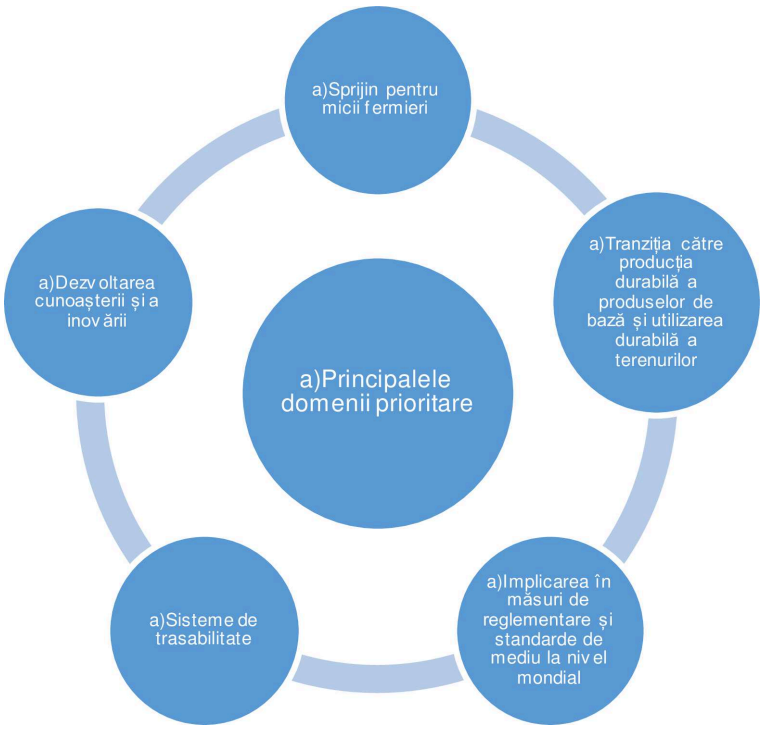

5.1. Sprijin pentru micii fermieri

Micii fermieri asigură o parte semnificativă din producția mondială a mai multor produse de bază și a altor produse vizate de Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări. Obligațiile legale prevăzute de Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări se aplică operatorilor și comercianților care introduc și pun la dispoziție produse pe piața UE, dar pentru că operatorii vor avea nevoie de informații din amontele lanțurilor de aprovizionare, ei pot solicita micilor fermieri să le comunice un set limitat de informații. Principalele sarcini ale producătorilor sunt de a asigura legalitatea producției, de a nu-și transforma terenurile forestiere în terenuri agricole și de a furniza date de geolocalizare, care pot fi obținute cu mijloace tehnice nesofisticate și care trebuie indicate o singură dată. Producătorii nu au obligația de a îndeplini obligația de diligență.

După caz și în conformitate cu prioritățile de cooperare stabilite la nivelul UE, Uniunea și statele membre sprijină includerea micilor fermieri în lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări. Cerințele de trasabilitate prevăzute în Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări ar trebui să fie avantajoase pentru micii fermieri, deoarece reduc complexitatea lanțului de aprovizionare, deschid noi oportunități de piață și duc la obținerea unor prețuri mai echitabile.

În acest sens se pot întreprinde acțiuni precum asistența tehnică și formarea, de exemplu în ceea ce privește practicile durabile în domeniul agricol și al utilizării terenurilor, trasabilitatea și accesul la finanțare și la echipamente/tehnologii relevante.

De asemenea, UE va încerca să includă micii fermieri și/sau să promoveze interesele acestora în dialogurile sale bilaterale cu autoritățile relevante din țările partenere și în măsurile de sprijin specifice, cum ar fi inițiativa de tip „Echipa Europa” privind lanțurile valorice care nu implică defrișări (a se vedea punctul 6.2.1 de mai jos).

Caseta 1: AL-INVEST VERDE

AL-INVEST VERDE ([9]) este un program de lungă durată, finanțat de UE, prin care se desfășoară acțiuni în 12 țări din America Latină. Ediția curentă a programului, cea de a șasea, oferă sprijin țărilor respective în tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și mai circulară și facilitează modele de producție durabile. Programul cuprinde trei componente principale: (1) inovarea și tranziția verde a IMM-urilor, (2) asistență tehnică pentru sectorul public și (3) utilizarea proprietății intelectuale pentru dezvoltarea durabilă.

De exemplu, în cadrul componentei pentru IMM-uri, Comisia Europeană ajută IMM-urile să își extindă posibilitățile de comercializare în contextul noilor standarde și reglementări ale UE prin realizarea tranziției către produse, procese și servicii mai curate și mai eficiente, pe măsură ce țările adoptă modele de consum mai durabile.

Caseta 2: Angajamentul Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări în Asia de Sud-Est

Proiectul de angajament față de Indonezia, Malaysia, Laos, Thailanda și Vietnam pentru promovarea unei mai bune înțelegeri și consolidarea capacităților cu privire la abordarea UE privind reducerea defrișărilor și a degradării pădurilor din cauza UE (angajamentul Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări ([10])) se axează pe cursuri de formare și dialog cu părțile interesate politice, cu micii fermieri, cu sectorul privat și cu societatea civilă pe tema principalelor cerințe de trasabilitate ale Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări în Asia de Sud-Est.

5.2. **Sprijin pentru dezvoltarea unor sisteme de trasabilitate de înaltă calitate**

Împreună cu sistemele de certificare și de verificare de către terți, sistemele de trasabilitate la standarde înalte pot înlesni respectarea de către operatori a cerințelor relevante privind accesul pe piață, recunoscând în același timp eforturile depuse pe teren. UE se poate angaja în dialog și cooperare tehnică la nivel național, regional și mondial cu părțile interesate relevante. Colaborarea ar trebui să se bazeze pe un schimb transparent de informații, date și bune practici cu scopul de a identifica, dezvolta și/sau consolida sistemele relevante, cu accent pe transparență și trasabilitate, și de a asigura implementarea și interoperabilitatea lor efectivă.

UE ajută țările partenere să își consolideze sistemele existente de trasabilitate la standarde înalte, cu accent pe lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări, pe baza definițiilor FAO și a legalității. În acest context, UE poate să finanțeze (la cerere) analize comune cu țările partenere pentru a identifica lacunele, precum și să ofere recomandări esențiale privind alte măsuri de aliniere, astfel încât toate părțile interesate relevante să poată obține mai ușor informații.

Mai multe programe din cadrul inițiativei globale de tip „Echipa Europa” privind lanțurile valorice care nu implică defrișări, cum ar fi SAFE, Inițiativa privind cacaua durabilă și AL INVEST Verde, oferă deja sprijin concret pentru sisteme de trasabilitate naționale și locale în țările partenere.

([9]) https://alinvest-verde.eu/en_gb/
([10]) https://zerodeforestationhub.eu/projects/eudr-engagement/

Programul „Agricultură durabilă pentru ecosistemele forestiere” (SAFE), finanțat de UE, Germania și Țările de Jos, oferă sprijin pentru sistemele de trasabilitate la nivel național și local în diferite țări producătoare. În Brazilia, SAFE sprijină dezvoltarea unui sistem de trasabilitate în sectorul bovinelor printr-un proces de dialog multipartit în cadrul „Coaliției braziliene pentru climă, păduri și agricultură”. În plus, SAFE urmărește să ofere asistență Ministerului Agriculturii din Brazilia în punerea în aplicare a platformei naționale de trasabilitate pentru mărfuri multiple „AgroBrasil + Sustentável”.

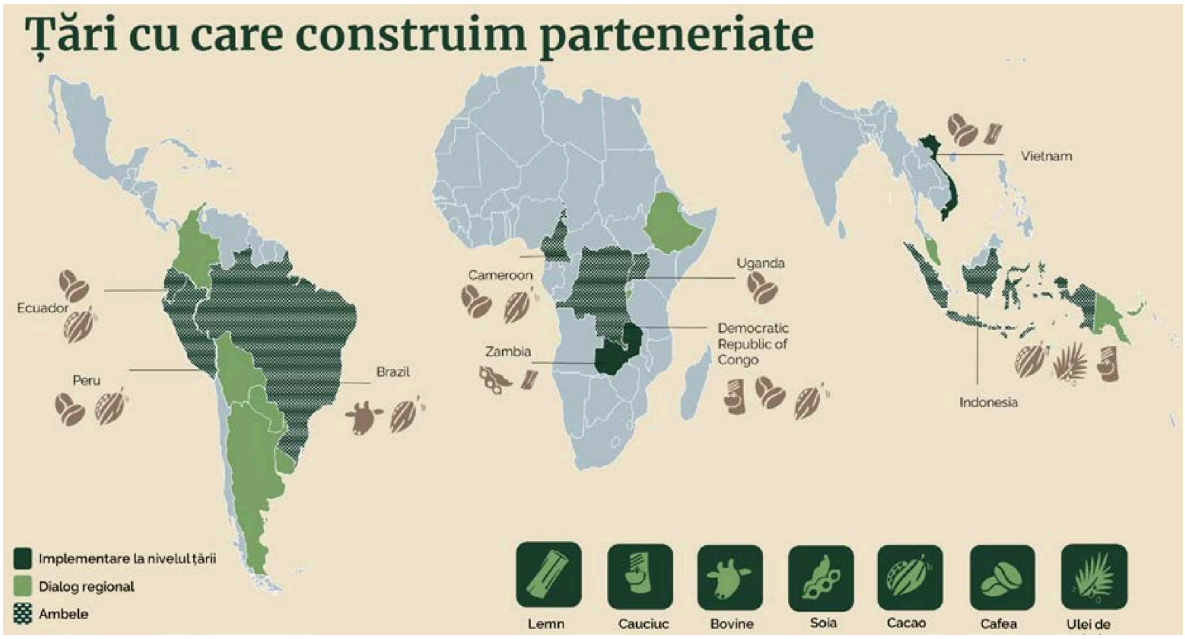

5.3. **Tranziția către producția durabilă a produselor de bază și utilizarea durabilă a terenurilor**

Eficientizarea utilizării terenurilor agricole și tranziția către metode de producție agricolă mai durabile pot accelera lupta împotriva defrișărilor. UE și-a asumat angajamentul de a dezvolta și sprijini aplicarea unor practici inovatoare și/sau alternative care să asigure un echilibru între protejarea ecosistemelor și satisfacerea cererii globale pentru principalele produse agricole de bază.

Comisia Europeană finanțează deja o gamă largă de programe și proiecte menite să sprijine țările partenere în tranziția lor către o producție agricolă durabilă și care nu implică defrișări, de exemplu prin furnizarea de asistență tehnică și prin consolidarea capacităților micilor fermieri.

Caseta 3: Inițiativa UE privind cacaua durabilă

Lansată în 2020, **Inițiativa UE privind cacaua durabilă** ([11]) este un dialog multipartit între UE, Côte d'Ivoire, Ghana și Camerun privind sustenabilitatea economică, de mediu și socială în sectorul producției de cacao. Este o inițiativă emblematică în cadrul Pactului verde european, articulată în jurul a doi piloni principali:

1. un dialog multipartit incluziv, derulat sub titlul de **„Cocoa Talks"** (Convorbiri privind cacaua), organizat de Comisia Europeană cu scopul de a ajunge la un consens și a identifica acțiunile prioritare pentru acest sector;

2. sprijin financiar și tehnic, în principal prin intermediul unui **program regional privind cacaua durabilă** (SCP), un program în valoare de 25 de milioane EUR pentru Côte d'Ivoire, Ghana și Camerun menit să asigure resursele necesare pentru a înregistra progrese în realizarea acțiunilor concrete definite prin intermediul dialogului multilateral. Programul a fost completat cu resurse suplimentare la nivel de țară. Activitățile vizate cuprind consolidarea capacităților de monitorizare a defrișărilor, dezvoltarea unor sisteme de trasabilitate, îmbunătățirea standardelor publice/private și certificarea producției de cacao, precum și evaluarea unor practici agricole specifice, cum ar fi agrosilvicultura.

Dialogul a culminat în iunie 2022 cu aprobarea de către părțile interesate a Foii de parcurs privind cacaua durabilă și cu crearea unei „Alianțe pentru cacaua durabilă".

5.4. **Implicarea în măsuri de reglementare și standarde de mediu la nivel mondial**

Pentru atingerea obiectivului final de stopare a defrișărilor la nivel mondial, va fi necesar un dialog politic cu alte piețe mari de consum în vederea promovării unor politici similare. UE colaborează strâns cu țările consumatoare partenere și cu părțile interesate din lanțul de aprovizionare al acestora, depunând eforturi în cadrul forumurilor multilaterale pentru atingerea obiectivelor comune privind defrișările. Acest lucru se realizează prin identificarea și dezvoltarea celor mai bune practici și tehnologii, a unor măsuri de reglementare și standarde de mediu mai ridicate, a obligației de diligență și a responsabilității sociale a întreprinderilor, precum și printr-un eventual sprijin comun pentru rolul micilor fermieri în lanțurile de aprovizionare fără defrișări. În acest context, UE urmărește să promoveze o mai bună înțelegere a abordării sale privind combaterea defrișărilor, precum și să crească gradul de conștientizare cu privire la necesitatea de a consolida lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări la nivel mondial, pe baza unor definiții utilizate la nivel internațional, cum ar fi cele ale FAO, în vederea îndeplinirii angajamentelor internaționale comune privind clima și biodiversitatea. De asemenea, UE va utiliza instrumente de sprijinire a administrațiilor publice, în special în ceea ce privește apropierea, aplicarea și asigurarea respectării legislației UE și facilitarea schimbului de bune practici ale UE cu țările partenere care adoptă standarde de mediu mai stricte. De exemplu, instrumentele UE de consolidare instituțională TAIEX (instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații) ([12]) și Twinning ([13]) reunesc experți din sectorul public din statele membre ale UE și din țările partenere prin activități *inter pares*.

5.5. **Dezvoltarea cunoașterii și a inovării**

În cadrul Programului-cadru al UE pentru cercetare și inovare, Uniunea urmărește să creeze noi cunoștințe și date științifice, precum și să dezvolte soluții și tehnologii inovatoare care pot facilita tranziția către o producție agricolă durabilă, către utilizarea durabilă a terenurilor și către lanțuri de aprovizionare care nu implică defrișări, pot accelera lupta împotriva defrișărilor în întreaga lume și pot stimula o bioeconomie circulară durabilă.

([11]) https://africa-knowledge-platform.ec.europa.eu/story_life_cycle.
([12]) https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/taiex_en.
([13]) https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/twinning_en.

Concret, UE a înființat **observatorul UE privind defrișările** ([14]) **și degradarea pădurilor**, sub conducerea Centrului Comun de Cercetare (JRC). Acesta oferă date științifice accesibile privind modificările suprafețelor împădurite și comerțul mondial cu produse de bază care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări, care ar putea reprezenta o sursă de informații pentru entitățile publice, consumatorii și sectorul privat. Hărțile elaborate de observator nu au valoare juridică, dar reprezintă un instrument valoros de sprijin pentru evaluarea riscurilor și pentru a ajuta operatorii să respecte Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări, fără a-i scuti însă de obligația de diligență. Observatorul se bazează și va continua să se bazeze pe instrumentele de monitorizare existente, inclusiv pe produsele Copernicus și pe alte surse disponibile public sau privat, precum și pe schimburile și cooperarea strânse în materie de dovezi cu țările partenere. De asemenea, se va urmări realizarea de sinergii cu celelalte evoluții relevante în materie de politici, cum ar fi legea UE privind monitorizarea pădurilor și Sistemul de informare privind pădurile din Europa (FISE).

Caseta 4: Povești de succes ale Consiliului European pentru Cercetare, finanțate prin programele-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 sau Orizont Europa

Proiectul INCLUDE ([15]) (2016-2021) a analizat impactul defrișărilor asupra grupurilor marginalizate, cum ar fi micii fermieri și comunitățile indigene, concentrându-se asupra regiunii Chaco Salteno din Argentina.

Proiectul FORESTPOLICY ([16]) (2021-2026) examinează dacă politicile implementate de întreprinderi pentru stoparea defrișărilor contribuie la încetinirea tăierilor la ras și dacă eficacitatea ecologică duce la excluderea fermierilor mai săraci sau, dimpotrivă, este avantajoasă pentru aceștia. Proiectul urmărește, totodată, să identifice motivele pentru care politicile privind lanțul de aprovizionare produc sau nu rezultate.

Proiectul SUSTAINFOREST ([17]) (2021-2026) analizează rolurile interactive ale unor suprafețe forestiere importante din punct de vedere ecologic și economic din peisajele agricole ale zonelor de pădure tropicală și de savană din Togo, Benin, Nigeria și Camerun.

6. **INSTRUMENTE DE PUNERE ÎN APLICARE**

6.1. **Sensibilizare și dialog**

Pentru a transpune în realitate principiile și obiectivele cadrului, UE va face din Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări și din lupta mai amplă împotriva defrișărilor și a degradării pădurilor la nivel mondial o parte integrantă a acțiunilor și eforturilor sale din cadrul diplomației verzi. În acest scop, UE va urmări în primul rând un dialog deschis, sincer și strategic cu țările și regiunile partenere, bazându-se pe forumurile bilaterale, biregionale și internaționale relevante.

În ceea ce privește forumurile de dialog pertinente:

— la **nivel internațional**, UE își va continua acțiunile de sensibilizare și implicare în problema defrișărilor în contextul G7 și G20, al OCDE, al CCONUSC, al UNCCD, al CBD, al FAO și al OMC, precum și în cadrul altor forumuri relevante;

— la **nivel regional și bilateral**, UE integrează tema defrișărilor în toate cadrele de cooperare relevante pentru dialogul politic, cum ar fi dialogurile politice și sectoriale formale, alianțele și parteneriatele verzi și proiectele de asistență tehnică, bazându-se în cea mai mare măsură posibilă pe mecanismele și procesele existente;

— **acordurile de liber schimb** (ALS) ale UE și **acordurile de parteneriat economic** (APE) cu țările și regiunile partenere oferă platforme suplimentare de dialog și cooperare pe teme de durabilitate, inclusiv pe tema defrișărilor, în care se implică autoritățile competente și societatea civilă de ambele părți;

([14]) https://forest-observatory.ec.europa.eu/forest/gfc2020.
([15]) https://cordis.europa.eu/project/id/681518.
([16]) https://cordis.europa.eu/project/id/949932.
([17]) https://cordis.europa.eu/project/id/101001200.

— la **nivel de experți**, în octombrie 2020 Comisia Europeană a lansat **platforma multipartită privind protejarea și refacerea pădurilor lumii** pentru a contribui la protejarea și refacerea pădurilor Terrei. Aceasta servește drept forum pentru schimburi între țările consumatoare și țările producătoare, organizațiile societății civile și asociațiile industriale în ceea ce privește punerea în aplicare a Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări. Platforma se întrunește periodic și este deschisă participării părților interesate din țările partenere.

***Caseta 5*: Platforma multipartită privind protejarea și refacerea pădurilor lumii**

În 2020, Comisia a creat „platforma multipartită privind protejarea și refacerea pădurilor lumii" cu scopul de a implica părțile interesate, cercetătorii și țările terțe în procesul legislativ. Reuniunile platformei au loc cu regularitate. Prin intermediul platformei multipartite, participanții, inclusiv țările partenere, iau parte la procesul legislativ prin intermediul atelierelor dedicate, al informărilor din partea Comisiei și al cererilor de feedback și de contribuții. În perioada de tranziție, reuniunile periodice asigură discutarea tuturor aspectelor relevante pentru pregătirea punerii în aplicare a Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări și ascultarea punctelor de vedere ale părților interesate. Acestea vor continua în faza de punere în aplicare. De asemenea, în cadrul platformei au loc schimburi de bune practici, de exemplu în ceea ce privește trasabilitatea și micii fermieri.

Pe lângă statele membre, participă și reprezentanți ai tuturor sectoarelor industriale relevante și ai societății civile, alături de reprezentanți ai țărilor partenere.

Pe site-ul Registrului Comisiei se găsesc informații detaliate, inclusiv ordini de zi, procese-verbale, toate prezentările și alte materiale relevante ([18]).

6.2. **Inițiative specifice**

Pe lângă sensibilizare și dialog, UE va continua să ofere sprijin și să evalueze măsuri suplimentare privind lanțurile valorice care nu implică defrișări, în strânsă cooperare și coordonare cu statele membre în cadrul unei abordări de tip „Echipa Europa" ([19]). În plus, UE își va consolida colaborarea cu IFD-urile și cu sectorul privat pentru a atrage investiții pe termen lung în lanțuri valorice care nu implică defrișări, în conformitate cu obiectivele Strategiei UE „Global Gateway". De asemenea, UE va continua să cultive parteneriatele sale cu instituții internaționale relevante (de exemplu OMC, OCDE, Banca Mondială, UNEP, FAO etc.) pentru a accelera mișcarea globală de stopare a defrișărilor.

6.2.1. *Inițiativa „Echipa Europa" privind lanțurile valorice care nu implică defrișări*

În cadrul COP28 a CCONUSC, UE și statele sale membre au lansat inițiativa globală „Echipa Europa" (*Team Europe Initiative* – TEI) privind lanțurile valorice care nu implică defrișări, cu următoarele elemente operaționale menite să faciliteze tranziția incluzivă către o producție durabilă și fără defrișări în țările partenere:

a) **Platforma TEI** va oferi informații țărilor partenere și le va sensibiliza cu privire la lanțurile valorice care nu implică defrișări; de asemenea, va desfășura activități de gestionare a cunoștințelor pentru a coordona proiectele preexistente relevante din UE și din statele membre cu activitățile viitoare dedicate obiectivelor TEI. Se vor asigura astfel posibilitatea unei mai bune sincronizări a activităților TEI privind lanțurile valorice care nu implică defrișări în țările producătoare, identificarea lacunelor și evitarea suprapunerilor;

b) **programul „Agricultură durabilă pentru ecosistemele forestiere" (SAFE)** este cel mai important pilon al TEI, în cadrul căruia se desfășoară în prezent activități în Brazilia, Ecuador, Indonezia și Zambia. Sunt în curs activități de sprijinire a Vietnamului, iar în 2024 va fi adăugată RDC. Programul se axează pe sprijinirea micilor fermieri în tranziția lor către lanțuri valorice durabile și care nu implică defrișări și pe sprijinirea țărilor producătoare în crearea unui mediu propice pentru asigurarea accesului la piața UE. Programul SAFE va fi extins și mai mult prin contribuțiile viitoare ale statelor membre;

([18]) https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupID=3282.

([19]) Pentru perioada 2021-2024, UE a alocat 1 miliard EUR sub formă de granturi pentru protejarea, refacerea și gestionarea durabilă a pădurilor din țările partenere și 2,5 miliarde EUR sub formă de granturi pentru sprijinirea agriculturii durabile.

c) **mecanismul tehnic pentru lanțuri valorice care nu implică defrișări** este un instrument flexibil, oferit la cerere, care sprijină țările producătoare cu expertiză în ceea ce privește cerințele tehnice, cum ar fi geolocalizarea, cartografierea utilizării terenurilor și trasabilitatea, punând un accent deosebit pe includerea micilor fermieri. Aceste activități vor fi strâns coordonate cu cele ale delegațiilor UE și, prin intermediul nodului central al TEI, vor fi corelate cu proiectele preexistente, inclusiv cu programul SAFE, pentru a crea sinergii și a evita suprapunerile.

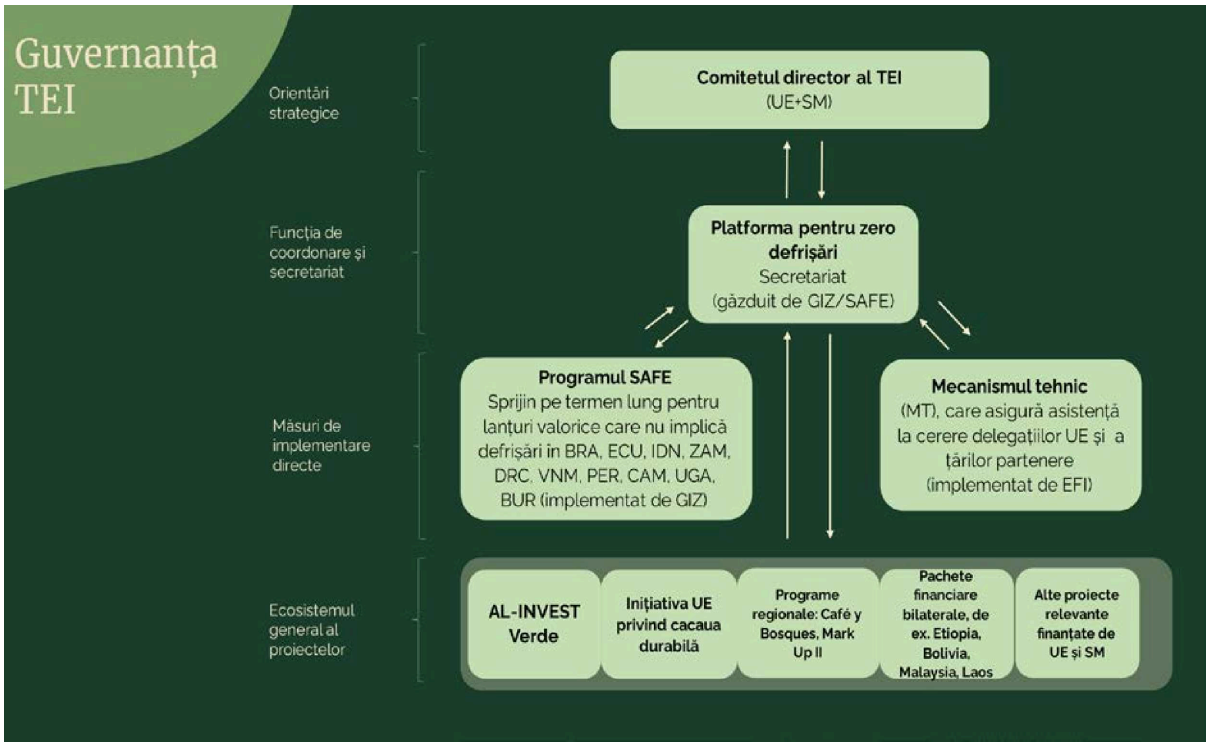

6.2.2. *Parteneriate în domeniul forestier*

În contextul strategiei sale „Global Gateway", UE urmărește să încheie **parteneriate în domeniul forestier (PF)** cu țările partenere care împărtășesc aceeași viziune, cu scopul de a oferi un cadru global și pe termen lung pentru conservarea pădurilor acestora, creând în același timp valoare pentru țările respective și generând dezvoltare socioeconomică. PF se axează pe îmbunătățirea guvernanței în domeniul forestier, de exemplu prin participarea mai multor părți interesate, prin consolidarea lanțurilor valorice forestiere, prin stimularea unor medii de afaceri stabile și legale și prin asigurarea durabilității comerțului cu produse forestiere, cu accent pe legalitate, durabilitate și stoparea defrișărilor.

Mai exact, PF pot ajuta partenerii să înțeleagă standardele legislative și nelegislative aplicabile și să se adapteze la acestea. Ele vor contribui la dezvoltarea și implementarea unor sisteme de trasabilitate pentru produsele forestiere, inclusiv prin valorificarea experiențelor promițătoare din contextul acordurilor de parteneriat voluntar (APV) încheiate în baza Planului de acțiune privind asigurarea respectării legislației, guvernanță și schimburi comerciale în domeniul forestier (FLEGT) ([20]) și din contextul sistemelor lor de asigurare a legalității lemnului. Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări valorifică experiența Regulamentului UE privind lemnul (EUTR) și a Regulamentului privind FLEGT ([21]), instituind cerințe suplimentare celor privind legalitatea pentru a asigura că lemnul introdus pe piața UE nu implică defrișări. De asemenea, PF vizează consolidarea stimulentelor economice pentru standarde de mediu mai ridicate, pentru îmbunătățirea mediului de afaceri și pentru accesul la finanțare. Ele au scopul de a ajuta țările partenere să stopeze defrișările și degradarea pădurilor prin punerea în aplicare a contribuțiilor stabilite la nivel național în temeiul Acordului de la Paris privind schimbările climatice și al strategiilor și planurilor de acțiune naționale privind biodiversitatea instituite în baza Cadrului global pentru biodiversitate. UE a încheiat deja PF cu Guyana, Honduras, Mongolia, Republica Congo, Uganda și Zambia și analizează opțiuni pentru mai multe astfel de parteneriate, pe baza experiențelor relevante ale UE în domeniu.

([20]) Evaluarea impactului „Reducerea la minimum a riscului de defrișare și de degradare a pădurilor asociat produselor introduse pe piața UE" (https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/regulation-deforestation-free-products_en) și verificarea adecvării Regulamentului UE privind lemnul și a Regulamentului privind FLEGT (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52021SC0328).

([21]) Evaluarea impactului „Reducerea la minimum a riscului de defrișare și de degradare a pădurilor asociat produselor introduse pe piața UE" și verificarea adecvării Regulamentului UE privind lemnul și a Regulamentului privind FLEGT.

6.2.3. *Alte inițiative relevante*

UE derulează și alte programe de sprijinire a gestionării durabile a pădurilor și a micilor fermieri în cadrul Strategiei sale „Global Gateway” și al Fondului european pentru dezvoltare durabilă. A se vedea **caseta 4** pentru exemple specifice din America Latină.

În plus, se va urmări o abordare complementară cu viitoarele acțiuni de sprijin legate de **Directiva UE privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor** (CSDDD) după intrarea acesteia în vigoare. În acest scop, UE va oferi sprijin, printre altele, guvernelor, sectorului privat și societății civile din țările terțe pentru a facilita înțelegerea cerințelor și beneficiilor Regulamentului UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări și, respectiv, ale CSDDD (de exemplu, în ceea ce privește protejarea mai bună a drepturilor omului și ale lucrătorilor, precum și a mediului, implicarea comunităților locale, lanțurile de aprovizionare stabile, creșterea rezilienței etc.), abordând în același timp provocările specifice cu care se confruntă principalele părți interesate. Inițiativa de tip „Echipa Europa” privind durabilitatea în lanțurile valorice globale va fi deosebit de relevantă în acest sens, întrucât va sprijini punerea în aplicare a CSDDD în țările terțe. De exemplu, biroul său de asistență tehnică va face schimb de informații relevante, va oferi orientări și va lucra în sinergie cu nodul central al TEI pe tema lanțurilor valorice care nu implică defrișări, în funcție de necesități.

UE oferă și **sprijin specific la nivel de țară**, ținând seama de nevoile reale din țările producătoare și de pachetele financiare alocate în cadrul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI).

În sfârșit, **instituțiile europene de finanțare a dezvoltării (IFD)**, precum și instituțiile financiare internaționale (IFI), își consolidează angajamentul de a-și extinde portofoliile de investiții pe termen lung în lanțuri de aprovizionare fără defrișări. De exemplu, Banca Europeană de Investiții (BEI) a publicat în decembrie 2022 un ghid specific de creștere a finanțării pentru sectorul forestier ([22]).

Un exemplu concret este proiectul „Păduri incluzive și durabile în Maroc” ([23]), prin care BEI a acordat un împrumut de 100 de milioane EUR în sprijinul dezvoltării durabile și incluzive a pădurilor din Maroc. În sprijinul strategiei „Pădurile Marocului” pentru perioada 2020-2030, operațiunea se va desfășura pe o perioadă de cinci ani sub conducerea Agenției Naționale a Apelor și Pădurilor (ANEF). În plus, în Republica Moldova, Uniunea Europeană, în cooperare cu Banca Mondială, a oferit sprijin pentru pregătirea și calcularea costurilor unui program național de împădurire ([24]). Se estimează că Programul național de extindere și reabilitare a pădurilor, adoptat în 2023, va costa aproape 759 de milioane EUR ([25]). La nivelul regional al țărilor Parteneriatului estic, UE și Banca Mondială colaborează pentru a îmbunătăți cadrele de reglementare și capacitatea de combatere a defrișărilor, ca parte a pilonului respectiv din cadrul programului EU4Environment.

([22]) https://www.eib.org/en/publications/20220173-forests-at-the-heart-of-sustainable-development.

([23]) https://www.eib.org/en/press/all/2023-558-maroc-bei-monde-100-millions-forets-inclusives-durables#:~:text=The%20EIB%20has%20granted%20a%20loan%20of%20%E2%82%AC100,the%20National%20Agency%20for%20Water%20and%20Forests%20%28ANEF%29; https://www.eib.org/en/projects/all/20220943.

([24]) https://www.worldbank.org/en/news/feature/2024/05/21/investing-in-moldova-s-forest-biodiversity-to-build-a-more-sustainable-future.

([25]) https://www.eu4environment.org/ro/news/how-the-european-union-jointly-with-the-world-bank-helps-moldova-green-its-landscapes/

Caseta 6: Strategia „Global Gateway" a UE – Exemple de programe și inițiative în curs care aduc beneficii pădurilor durabile și lanțurilor valorice agricole durabile în America Latină

— **AMAZONIA +** este un program finanțat de UE și lansat în 2023 pentru a îmbunătăți capacitatea țărilor din bazinul Amazonului (Bolivia, Brazilia, Columbia, Ecuador, Guyana, Peru, Suriname și Venezuela) de a combate defrișările și degradarea pădurilor prin colaborare cu administrațiile publice locale, regionale și naționale, precum și cu comunitățile locale și cu populațiile indigene.

— **CELE CINCI MARI PĂDURI DIN MESOAMERICA** este o inițiativă de tip „Echipa Europa" care contribuie la protejarea ultimelor mari păduri rămase în regiune. Accentul se pune pe furnizarea de date științifice privind starea acestor păduri, cu ajutorul programelor spațiale ale UE, pe guvernanța eficace a pădurilor și pe lanțurile valorice care nu implică defrișări, precum și pe drepturile de mediu.

— În cadrul programului EUROCLIMA (inițiat în 2008), UE sprijină, printre altele, sectorul „Păduri, biodiversitate și ecosisteme" în 18 țări din America Latină. Programul a pus accentul pe proiecte inovatoare și pe capacitatea instituțională de conservare a resurselor naturale, de îmbunătățire a sechestrării carbonului în ecosisteme și de creștere prin mijloace naturale a rezilienței oamenilor la impactul schimbărilor climatice, în consonanță cu politicile publice. Totodată, UE a contribuit la crearea unei platforme regionale a populațiilor indigene în cadrul Organizației Tratatului de Cooperare Amazoniană, pentru a se asigura că eforturile guvernamentale de protecție a biodiversității, de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a acestora țin seama de cunoștințele și practicile lor tradiționale.

***Caseta 7*: Programul „Terre Verte" privind agricultura și silvicultura durabile**

În 2022, Comisia a adoptat un nou program ([26]) în valoare de 115 milioane EUR pentru a sprijini dezvoltarea ecologică, incluzivă și inovatoare a sectoarelor agricol și forestier din Maroc. În Maroc, programul „Terre Verte" urmărește să contribuie la strategiile naționale „Generația verde" și „Pădurile Marocului" pentru perioada 2020-2030, prin promovarea unei tranziții verzi care să conducă la crearea de oportunități de muncă decentă în sectorul agricol și forestier din Maroc. Acest demers face parte din Parteneriatul verde UE-Maroc, prima inițiativă de acest fel a Uniunii Europene cu o țară parteneră. Scopul său este de a promova dimensiunea externă a Pactului verde european prin acțiuni pe teren și se preconizează că va deveni un model pentru parteneriate similare cu alte țări, inclusiv pe continentul african.

7. **CONCLUZIE**

Cadrul oferă o structură cuprinzătoare pentru cooperarea cu țările partenere în ceea ce privește Regulamentul UE privind lanțurile de aprovizionare care nu implică defrișări, ca parte a provocării globale comune de stopare a defrișărilor.

Cadrul se axează pe lucrul în parteneriat în vederea punerii în aplicare a regulamentului și a îndeplinirii angajamentului global de a stopa defrișările în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă până în 2020, precum și a angajamentului de la Glasgow de a opri și a inversa pierderea suprafețelor împădurite până în 2030.

Principalul obiectiv al parteneriatului este de a promova o tranziție justă și incluzivă către lanțuri de aprovizionare agricole care nu implică defrișări, fără a lăsa pe nimeni în urmă. UE va continua să colaboreze cu partenerii săi și cu părțile interesate în vederea adoptării unor măsuri eficace la nivelul cererii și al ofertei, sprijinind eforturile lor continue în direcția durabilității și oferindu-le asistență pentru a înțelege standardele aplicabile și a se adapta la acestea.

Acest parteneriat este pus în aplicare prin activități de sensibilizare, dialog politic și în materie de politici, măsuri de sprijin specifice, inclusiv asistență tehnică, investiții și dezvoltarea cunoștințelor și a inovării.

([26]) https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/news/eu-morocco-green-partnership-commission-adopts-key-programme-support-agricultural-and-forestry-2022-10-25_en#:~:text=The%20programme%20%E2%80%9CTerre%20Verte%E2%80%9D%20aims%20to%20contribute%20to,in%20Morocco%20in%20the%20agricultural%20and%20forestry%20sector.

Parteneriatul se extinde la mai multe părți interesate, cum ar fi autoritățile regionale, naționale și locale, principalii actori din lanțurile valorice, care cuprind întreprinderile mari, comercianții, micii fermieri și consumatorii, precum și societatea civilă, populațiile indigene și comunitățile locale.

Pentru ca parteneriatul să producă rezultate, Comisia Europeană va continua să colaboreze cu statele membre și cu instituțiile europene de finanțare a dezvoltării. Totodată, ea va facilita o colaborare mai strânsă cu organizațiile internaționale relevante.

Succesul parteneriatului se va baza însă și pe angajamentul partenerilor UE de a îndeplini obiectivele globale de stopare a defrișărilor, ilustrat de eforturile naționale de a-și elabora propriile politici bazate pe durabilitate pentru cerințele privind producția și obligația de diligență și de a se alătura promovării unor standarde de mediu mai ridicate în contexte internaționale.

ANEXĂ

Principii generale privind metodologia evaluării comparative

În conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul Regulamentului UE privind defrișările, Comisia Europeană elaborează un sistem de evaluare comparativă a țărilor, astfel cum se prevede la articolul 29 din regulamentul respectiv, și stabilește o primă listă, care va fi publicată într-un act de punere în aplicare. În cursul acestui proces, Comisia va colabora cu țările partenere relevante. Lista respectivă va fi actualizată periodic, în funcție de noile dovezi.

Pentru a asigura transparența deplină înainte de publicarea actului de punere în aplicare care cuprinde lista prevăzută de regulament, Comisia împărtășește, prin prezentul document, principiile generale privind metodologia evaluării comparative.

Sistemul de evaluare menționat este menit să clasifice țările în funcție de gradul de risc pe care îl prezintă - **scăzut, standard sau ridicat**, facilitând procesele de diligență necesară ale operatorilor și permițând autorităților competente să monitorizeze și să asigure în mod eficace conformitatea. În plus, acesta are rolul de a stimula țările producătoare să îmbunătățească sustenabilitatea sistemelor lor de producție agricolă și să reducă la minimum impactul defrișărilor. Sistemul va permite, de asemenea, Comisiei să inițieze consultări și dialoguri cu țările prioritare.

Metodologia Comisiei este ferm ancorată în angajamentul de a asigura **echitatea, obiectivitatea și transparența**. Aceasta se bazează pe **criterii cantitative** întemeiate pe dovezi științifice și pe cele mai recente date disponibile recunoscute la nivel internațional, provenind în principal din Evaluarea resurselor forestiere mondiale de către Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură. Axându-se pe acești factori măsurabili, Comisia se asigură că procesul de clasificare se bazează pe date solide, acesta fiind totodată coroborat cu o metodologie pentru o **evaluare calitativă**, după caz.

Metodologia de clasificare a țărilor ca prezentând un risc scăzut implică o **evaluare cantitativă** aprofundată, în conformitate cu criteriile enumerate la articolul 29 alineatul (3) din Regulamentul UE privind defrișările, examinând în primul rând defrișările atât în termeni absoluți (numărul de hectare de pădure pierdute pe an), cât și în termeni relativi (procentul suprafețelor împădurite pierdute anual), luând în considerare mediile defrișărilor brute globale. A se vedea mai jos o prezentare vizuală a evaluării cantitative.

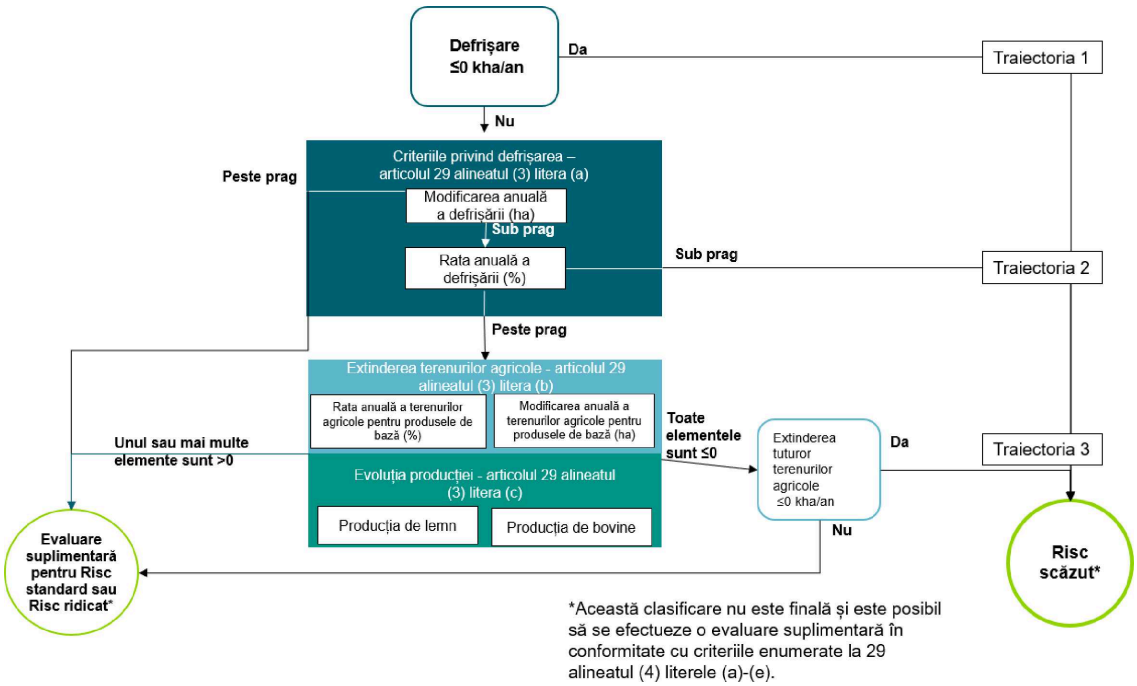

Urmând metodologia menționată, marea majoritate a țărilor din întreaga lume vor fi clasificate drept prezentând un „risc scăzut”. Acest lucru oferă posibilitatea de a concentra eforturile și resursele colective pentru a proteja pădurile în zonele geografice în care provocările legate de defrișări sunt mai acute. Acest demers permite, de asemenea, stabilirea unor obiective realizabile pentru țările care au nevoie de îmbunătățiri și reduce costurile pentru operatori.

În ceea ce privește țările cu risc ridicat, până la revizuirea clasificării, această categorie acordă o atenție deosebită țărilor care fac obiectul sancțiunilor Consiliului de Securitate al ONU și ale Consiliului UE, din cauza unor dificultăți deosebite legate de îndeplinirea obligației de diligență de-a lungul lanțurilor valorice ale acestor țări.

Toate celelalte țări care nu sunt clasificate ca prezentând un risc scăzut sau ridicat rămân în categoria standard. În cadrul acestei categorii, metodologia de evaluare comparativă permite o abordare specifică a țărilor care se află la limita inferioară sau superioară a categoriei de risc, atât în termeni absoluți (numărul de hectare de pădure pierdute pe an), cât și în termeni relativi (procentul suprafețelor împădurite pierdute anual). Comisia va acorda prioritate dialogului cu aceste țări. În paralel, Comisia poate purta dialoguri cu alte țări, în special cu cele care au schimburi comerciale semnificative cu UE cu produsele de bază vizate de Regulamentul UE privind defrișările.

În scopul de a îmbunătăți situația defrișărilor și, eventual, de a evita o clasificare ca țări cu risc ridicat, dialogurile care vor fi purtate cu aceste țări vor fi sprijinite de o **metodologie calitativă**, inclusiv de evaluări la nivel regional, după caz.

Evaluarea calitativă ia în considerare criteriile enumerate la articolul 29 alineatul (4) din Regulamentul UE privind defrișările, mai precis: informațiile transmise cu privire la acoperirea eficace a emisiilor și absorbțiilor din agricultură, silvicultură și exploatarea terenurilor în cadrul contribuției stabilite la nivel național la CCONUSC; acordurile și alte instrumente între țara în cauză și Uniune și/sau statele sale membre, care vizează defrișările și degradarea pădurilor și facilitează conformitatea produselor de bază relevante și a produselor relevante cu articolul 3 și punerea efectivă în aplicare a acestora; legile naționale sau subnaționale în vigoare; disponibilitatea și transparența datelor relevante privind respectarea sau aplicarea efectivă a legilor care protejează drepturile omului, drepturile popoarelor indigene, ale comunităților locale și ale altor titulari de drepturi funciare cutumiare și sancțiunile impuse de Consiliul de Securitate al ONU sau de Consiliul Uniunii Europene cu privire la importul sau exportul de produse și produse de bază relevante. A se vedea mai jos o prezentare vizuală a evaluării calitative.

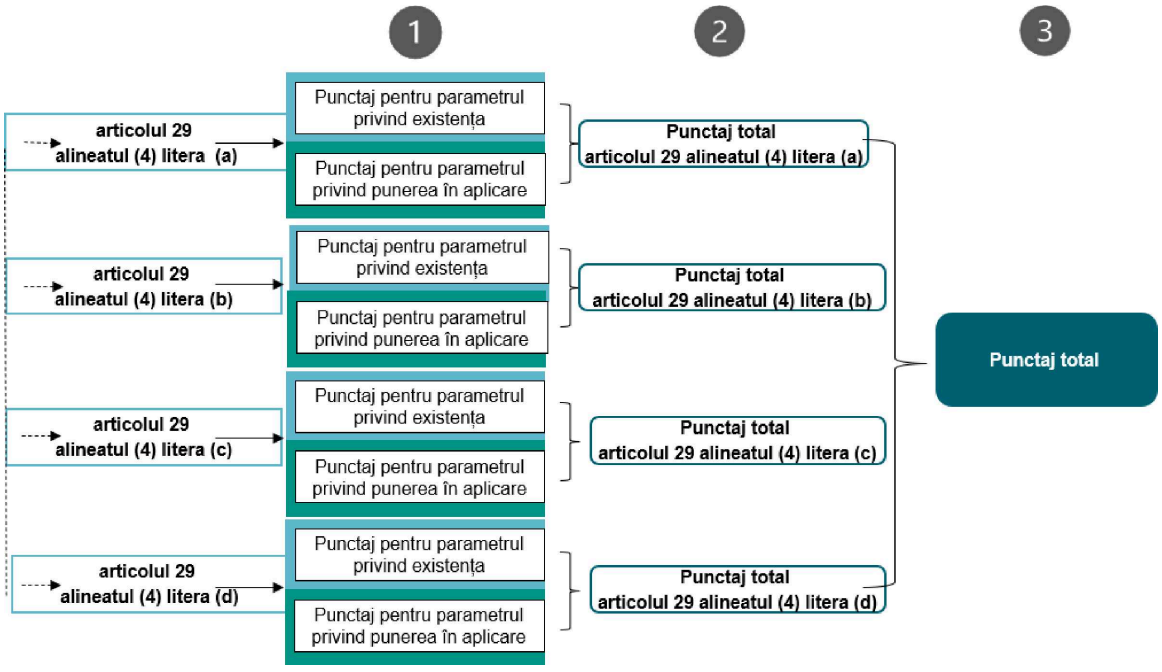

În paralel vor fi inițiate dialoguri cu toate celelalte țări relevante, inclusiv cu cele care au schimburi comerciale semnificative cu UE cu produsele de bază vizate de Regulamentul UE privind defrișările.

Pentru a se asigura că sunt luate în considerare cele mai recente date științifice disponibile, clasificarea țărilor este un proces dinamic, care poate fi revizuit periodic, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Noi date ale FAO sunt disponibile o dată la cinci ani, ceea ce va declanșa, în temeiul regulamentului, revizuirea clasificării țărilor. Comisia are în vedere efectuarea primei revizuiri de acest tip în 2026.

În general, sistemul de evaluare comparativă al Comisiei este un instrument esențial al efortului global de combatere a defrișărilor și a degradării pădurilor. Prin aplicarea unei metodologii riguroase, bazate pe date și transparente, Comisia se angajează să asigure că Regulamentul UE privind defrișările este pus în aplicare într-un mod care să fie deopotrivă eficace și echitabil.